

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ปัญหาจากการดำเนินการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๗/๑๔๘ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ เห็นชอบแนวทางการกำหนดให้มีการจัดตั้งโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน (ศพช.) โดยแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนเพื่อบริหารจัดการโครงการ และให้จัดตั้งสำนักงานเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เกี่ยวกับวิชาการ ธุรการ และอำนวยความสะดวกแก่คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือบุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งเพื่อช่วยปฏิบัติงาน รวมทั้งดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้ออกระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน รวมทั้งบริหารจัดการโครงการที่หมู่บ้านและชุมชนดำเนินการ ทั้งนี้ ได้มีการขับเคลื่อนและบริหารจัดการตามโครงการดังกล่าวมาระยะหนึ่งพบว่า มีการทุจริตและฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งในส่วนของคุณีแห่งและคดีอาญาในหลายกรณี

ดังนั้น เพื่อให้ได้แนวทางปฏิบัติในการดำเนินการในทางคดีเป็นไปด้วยความรอบคอบและชัดเจนถูกต้องตามกฎหมาย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอหารือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. กรณีมีการทุจริตจากการบริหารจัดการโครงการ มีปัญหา ๓ ประการ คือ

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีถือเป็นผู้เสียหายหรือไม่

(๒) คณะกรรมการชุมชนถือเป็นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

(๓) คณะกรรมการชุมชนถือเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่

๒. กรณีสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโอนเงินงบประมาณให้ชุมชนและชุมชนได้ดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้ว ทรัพย์สินที่รับจากการดำเนินการตามโครงการ ชุมชนจะสามารถนำไปจำหน่ายจ่ายโอนได้หรือไม่ เพียงใด รวมทั้งเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องส่งคืนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือนำเข้าบัญชีชุมชน

๓. กรณีปรากฏความผิดฐานยักยอกทรัพย์ และต่อมาภายหลังผู้กระทำความผิดได้ชดใช้เงินคืนแล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะตกลงยอมความได้หรือไม่ เพียงใด

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๔๐๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เงินงบประมาณที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดสรรไปยังบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนที่ได้รับการอนุมัติตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนนั้น เป็นเงินงบประมาณประเภทหมวดเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีนำไปจัดสรรตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในประการแรก สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีถือเป็นผู้เสียหายหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อมีการจัดสรรเงินงบประมาณเข้าในบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๙ วรรคสาม^๑ ได้กำหนดให้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของชุมชน และชุมชนสามารถนำเงินงบประมาณดังกล่าวไปบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การจัดสรรเงินงบประมาณให้ชุมชนดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการให้ขาด และตกเป็นกรรมสิทธิ์ของชุมชนโดยสมบูรณ์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีย่อมไม่มีกรรมสิทธิ์ในเงินงบประมาณที่ชุมชนได้รับการจัดสรรแล้วอีกต่อไป เมื่อเกิดการทุจริตจากการบริหารจัดการโครงการดังกล่าว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงมิใช่ผู้เสียหาย

การที่ข้อ ๒๕^๒ ของระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนฯ กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอาจพิจารณามอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรีเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษกับผู้กระทำผิดต่อไปได้ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงระเบียบที่ออกโดยคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน จึงมิได้มีอำนาจที่จะสร้างอำนาจให้ผู้ใดมีขึ้นนอกเหนือจากที่กฎหมาย

^๑ข้อ ๑๙

ฯลฯ

ฯลฯ

สำหรับเงินงบประมาณที่ชุมชนได้รับการจัดสรร และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนตามโครงการชุมชนพอเพียง รายได้ที่เป็นส่วนเพิ่มจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามหลักเกณฑ์ไปลงทุน ลิขสิทธิ์ในสิทธิบัตร อสังหาริมทรัพย์ และหรือทรัพย์สินอื่นที่เกิดจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการชุมชนพอเพียงไปดำเนินการ ให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของชุมชนเพื่อนำไปบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

^๒ข้อ ๒๕ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องชัดเจน ให้สำนักงาน ประสานงานหรือขอความร่วมมือจากนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต หรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณี ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อ ๒๔ ก่อนดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เมื่อสำนักงานพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำผิดทางอาญา ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีอาจพิจารณามอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้อำนวยการเขตหรือนายกเทศมนตรี เป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษกับผู้กระทำผิดต่อไปก็ได้

กำหนดได้ บทบัญญัติดังกล่าวจึงมีความหมายแต่เพียงว่า หากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะฟ้องบุคคลใด ก็อาจมอบอำนาจให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้เท่านั้น ส่วนความในข้อ ๒๖^๓ ของระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนฯ ที่ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนมีอำนาจในการสั่งให้ชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวคืนเงินทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ ก็เป็นเพียงเงื่อนไขในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้ว่า ถ้าเห็นว่าการดำเนินการไม่ชอบก็อาจจะรับการจ่ายเงินที่ยังมิได้จ่ายหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับผิดชอบได้

ประการที่สอง ที่ว่า คณะกรรมการชุมชนถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติให้ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด และข้อ ๔^๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ได้บัญญัติให้ “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ แต่คณะกรรมการชุมชนมิใช่เป็นบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานใดของรัฐ หากแต่เป็นคณะบุคคลที่ประชาชนในชุมชนมีฉันทามติคัดเลือกกันขึ้น และส่งให้นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต หรือนายกเทศมนตรีรับรองเท่านั้น ดังปรากฏในบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการชุมชน” ตามข้อ ๔^๖ ของระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียง

^๓ข้อ ๒๖ เมื่อเกิดกรณีตามข้อ ๒๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานหลักรับผิดชอบดำเนินโครงการชุมชนพอเพียง มีอำนาจในการสั่งให้ชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามข้อ ๑๔ คืนเงินทั้งหมดหรือบางส่วนให้กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คณะกรรมการชุมชน” หมายความว่า คณะกรรมการเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ซึ่งที่ประชุมประชาคมของชุมชนได้มีฉันทามติคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการเพื่อบริหารกิจการใดกิจการหนึ่ง และนายอำเภอ หรือผู้อำนวยการเขต หรือนายกเทศมนตรีรับรองตามฉันทามติที่ประชุมประชาคมของชุมชน

ฯลฯ

ฯลฯ

เพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนฯ นอกจากนั้น การงานที่คณะกรรมการชุมชนจะต้องรับผิดชอบในการดำเนินการ ก็เป็นกิจกรรมที่เป็นเรื่องของประชาชนในชุมชนที่จะช่วยกันคิดทำเพื่อประโยชน์ของชุมชน โดยมีได้เกี่ยวกับกิจการของรัฐแต่อย่างใด คณะกรรมการชุมชนจึงมิใช่ “เจ้าหน้าที่” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ประการที่สาม คณะกรรมการชุมชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสรีที่ ๑๘๖/๒๕๔๔^๗ สรุปความได้ว่า “ความเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาสามารถพิจารณาได้ เป็น ๒ กรณี คือ

๑) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นก็มิสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาโดยผลของกฎหมาย

๒) ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติอย่างชัดเจนให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ต้องพิจารณาว่าการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น เป็นการแต่งตั้งเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจรัฐในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ หากเป็นการแต่งตั้งเพื่อให้บุคคลดังกล่าวใช้อำนาจรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ในการสั่งการ การออกคำสั่งทางปกครอง หรือในการบังคับใช้กฎหมาย บุคคลผู้นั้นก็มีสถานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

เมื่อไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายบัญญัติอย่างชัดเจนให้คณะกรรมการชุมชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และคณะกรรมการชุมชนก็มิได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการบริหารกิจการของคณะกรรมการชุมชนตามระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนฯ ก็ได้มีการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ และกิจการที่คณะกรรมการชุมชนดำเนินการมิใช่เป็นกิจการของรัฐ จึงไม่ถือว่าคณะกรรมการชุมชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ประเด็นที่สอง ทรัพย์สินที่ได้รับจากการดำเนินการตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน ชุมชนจะสามารถนำไปจำหน่ายจ่ายโอนได้หรือไม่ เพียงใด รวมทั้งเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องส่งคืนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือนำเข้าบัญชีชุมชน เห็นว่า ระเบียบคณะกรรมการบริหารโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชนว่าด้วยแนวทางการดำเนินงานตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๓ ในข้อ ๑๙ วรรคสาม^๘ ได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่าให้เงินงบประมาณที่ชุมชนได้รับการจัดสรร และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารในบัญชีเงินฝากธนาคารของชุมชนตามโครงการชุมชนพอเพียง รายได้ที่เป็นส่วนเพิ่มจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามหลักเกณฑ์ไปลงทุน ลิขสิทธิ์ในสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ และหรือทรัพย์สินสืบเนื่องที่เกิดจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

^๗บันทึก เรื่อง สถานะทางกฎหมายของพนักงานของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตามประมวลกฎหมายอาญาและพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๖/๑๔๓ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๔๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ตามโครงการชุมชนพอเพียงไปดำเนินการ ให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของชุมชนเพื่อนำไปบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเมื่อชุมชนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเหล่านั้น ชุมชนจึงย่อมมีสิทธินำไปจำหน่าย จ่ายโอน ตามความประสงค์ของชุมชนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓๓๖^๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประเด็นที่สาม กรณีปรากฏความผิดฐานยักยอกทรัพย์ และต่อมาภายหลังผู้กระทำความผิดได้ชดใช้เงินคืนแล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะตกลงยอมความได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าเงินที่จัดสรรไปนั้นตกเป็นกรรมสิทธิ์ของชุมชนแล้ว และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมิใช่ผู้เสียหาย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงไม่มีสิทธิไปยอมความได้แต่อย่างใดก็ตาม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลโครงการดังกล่าวอาจดำเนินการให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ชุมชนตามควรแก่กรณีได้

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๕

^๙มาตรา ๑๓๓๖ ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น กับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย